

Martin Čihák: Kostěné jehlice starší doby bronzové v Čechách. Ústav pro archeologii FF UK, Praha 2015 (2. verze – opravný termín obhajoby). 62 stran textu, Tab. I-III (dvě tabulky a omylem také jedno vyobrazení v textu), 1 graf, 24 obr. v příloze.

Martin Čihák si zvolil téma kostěných jehlic po delším hledání na základě zájmu o kostěnou industrii. Inspiračním zdrojem byl tehdy † dr. V. Moucha, který upozornil, že jde o nezpracované téma; bohužel se již nedožil výsledku. První verze této práce byla předložena na jaře roku 2015, nepodařilo se ji však obhájit a autor nyní předkládá versi druhou, přepracovanou a doplněnou na základě posudků a připomínek komise. V tomto posudku se soustředím převážně na rozdíly od předchozí neobhájené verze.

Je třeba konstatovat, že autor se pokusil napravit nejzásadnější nedostatky, nezpracoval nicméně všechny připomínky, které obdržel. Důležité je doplnění komentáře ke katalogu, v němž autor popisuje postup jeho sestavení a kritéria zařazení lokalit. Katalog je doplněn o některé dříve nezařazené nálezy, které autor původně neznal (Březno, Kněževes, Předměřice n. L., Sedlec ME – zřejmě nedopracováno). Třídění je doplněno názornou typovou tabulkou. Kap. 7 (diskuse a závěr) je sice stále dosti stručná, ale přece jen

Z textu nevyplývá, proč autor vyřadil hesla Bánov a Hradisko u Kroměříže, zařazené v první verzi katalogu (nepochybně se na ně vztahuje komentář na str. 25, protože hesla se opírala o pouhé zmínky v Tihelkově práci z r. 1953, ale bylo by bývalo lepší, kdyby M. Čihák na tom místě dotyčné lokality jmenoval všechny, aby byly i tyto neověřitelné nálezy podchyceny alespoň takto (nelze vyloučit, že se v budoucnu může přece jen upřesňující informace v nějakých zatím neznámých dokumentech objevit). Horší je, že v pasáži o vztahu tvarů jehlic kostěných a kovových chybí zmínka článku I. Borkovského k problematice berličkovitých jehlic (PA 1934-35, 28-33). Autor tento článek cituje v soupise literatury, ale využívá pouze jako zdroj údajů o jehlici z Malých Čičovic, a to ještě neúplný – zarážející je, proč jej nevyužil ani pro tuto kapitolu, ani pro katalog? Měl podle něj revidovat nálezy okolnosti jehlice z Malých Čičovic (Černovičky: -z., PA XIV, 104, údajně hroby s kostrami přímo ležícími!?, + další dva zlomky jehlic), doplnit jehlici z Podbaby, kterou vůbec nemá (Smejtek 2005, 428: lok. Dejvice 2), jakož i z Čechůvek, sleduje-li i nálezy moravské. A dále měl aspoň podle něj stručně pojednat o tvarových vztazích a o bronzových berličkovitých jehlicích. Hned předcházející článek téhož autora mohl M. Čihák využít k diskusi o výzdobě výjimečné jehlice z Příkaz (obr. 4 – spinadla z lastur v kultuře se šňůrovou keramikou).

Citace se s formálního hlediska značně zlepšily; nadále však trvá nešvar, že místo příslušné kapitoly v kolektivní monografii autor někdy cituje celé kompendium (a to u PDC ještě nenáležitě jako Pleiner 1978) a někdy jsou kapitoly citovány správně, a to u těchže prací; jindy opraveno důsledně (PDM). Jde nepochybně o nedostatek kontroly. Citace na konci úvodu kap. 3.1 (str. 11: Pleinerová 1967) je neúplná a zmatečná: uvedený názor je nejasný a diskutabilní, ale nelze zjistit, odkud je převzat. Táž citace je pak chybně uvedena i na s. 17, kde má být a v rukopise byla citace Pleinerová 1965 (ASM II; v seznamu literatury ostatně také chybí). Na s. 17 na konci předposledního odstavce je citace Stuchlíková 1993 (PDM) nenáležitá, protože tehdy ještě většina jmenovaných lokalit nebyla známa – v rukopise byl odkaz na jakýsi článek ze sborníku Hroby na sídlištích (suppl. ŽA) a lze soudit, že (zde i jinde) autor prostě nestihl správnou citaci najít. Někde citace zdroje vysloveně chybí (např. u nepochybně nepublikovaných nálezů z Mikulovic – s. 22, nebo pro celou kap. 5.2). V seznamu pramenů jsou neúplně citována hlášení/ZAA z archivu ARÚ. V seznamu literatury chybí u kapitol v kolektivních monografiích stránkové rozsahy, citace Procházka – Chleborád – Kalousek 1927-28 (článek v Pravěku) má chybný celý závěr, Sklenář 1992 je zmatená.

V textu se bohužel nadále hojně objevují překlepy, chybějící interpunkce hl. v citacích, méně pravopisné chyby (jednoduší tvary – s. 15), chyby ve jménech (Přemýšlení – vliv SW?), žargonové výrazy (zadatovat – s. 19), nepatřičné tvary vzniklé přeformulováním v počítači,

nelogické formulace apod. (např. s. 13 nahoře), které zůstaly v textu bez kontroly nebo vznikly nově, ačkoli v opravné verzi by bylo lze očekávat jejich odstranění. Parcelní čísla doporučuji uvádět jednotnou zkratkou parc. č. Zkratka Moravského zemského muzea je MZM, nikoli MzM. Grafická úprava textu má drobné nedostatky – např. na s. 18 zůstal nadpis jako poslední řádek.

Obrazové přílohy jsou v přijatelné kvalitě, ačkoli některé kresby mají zřejmě po čištění v počítači nízký kontrast. Na konci popisků se píše tečka. Přebíráme-li obrázek, pak odkazujeme číslem obrázku a nikoli stránkou.

Předložená práce v opravené verzi podle mého názoru již podstatně více odpovídá požadavkům na bakalářskou práci, ačkoli má stále nedostatky, a doporučuji ji k obhajobě. Navrhuji hodnocení známkou dobře (3).

V Praze dne 10. srpna 2015

PhDr. Zuzana Bláhová, Ph. D.